USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Jitky Zavřelové a Lukáše Hloucha v právní věci žalobce: **A. O.**, zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2021, čj. OAM-98/ZA/ZA11-ZA10-2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2022, čj. 20 Az 35/2021-41,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce žádost odůvodnil svým náboženským vyznáním. Je svědek Jehovův, pročež by mohl být v zemi původu trestně stíhán. Žalovaný dospěl k tomu, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze. Namítal, že žalovaný nepostupoval podle § 3 správního řádu, pokud bez bližšího zdůvodnění označil žádost za účelovou. Žalobce prokázal nejen detailní znalost stran Svědků Jehovových, ale i aktivní účast na chodu společenství. Podle judikatury příslušnost k náboženské menšině nelze identifikovat pouze na podkladě formálního úkonu. Provedená svědecká výpověď představuje důkaz ve prospěch žádosti, nikoliv naopak. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nenaplňuje požadavky na podobu odůvodnění rozhodnutí správního orgánu.

[3] Městský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Uvedl, že žalovaný v duchu žalobcem odkazované judikatury vyšel z výpovědi žalobce, hodnocení vnějších projevů jeho jednání a z výpovědi svědka K. V. Tyto důkazní prostředky zdaleka nesvědčí jen ve prospěch žádosti. Žalobce sám v doplňujícím pohovoru přiznal, že na podporu svého azylového příběhu uvedl některé nepravdivé údaje, jeho některé náboženské aktivity ve vztahu ke Svědkům Jehovovým lze mít za prokázané až od konce roku 2019, kdy nebylo vyhověno jeho žádosti o povolení pobytu na území ČR a byl mu vydán výjezdní příkaz. Pokud žalobce při pohovoru nedokázal uvést základní, často obecně známe

skutečnosti z věrouky Svědků Jehovových, nelze žalovanému vytýkat, jestliže tvrzení žalobce o jeho skutečném náboženském přesvědčení neshledal věrohodnými. Žalovaný postupoval v dané věci správně v intencích rozsudku NSS ze dne 25. 6. 2015, čj. 4 Azs 71/2015-54. Ze svědecké výpovědi plyne, že nepravdivé skutečnosti (např. o svém rodinném stavu či zaměstnání) uváděl žalobce i vůči ostatním věřícím v obci. Městský soud se tedy ztotožnil se závěrem žalovaného o nevěrohodnosti a účelovosti tvrzení žalobce o jeho náboženském přesvědčení.

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Namítl, že v rámci správního řízení demonstroval hluboké znalosti církevní nauky i vlastní zapojení do komunitního života církve. Nosným argumentem pro zamítnutí žádosti zůstává pouze to, že stěžovatel měl spoluvěřícím částečně uvádět nepravdivé informace (např. stran svého zaměstnání), čímž soud zpochybňuje jeho postoj k víře. Cílem soudního přezkumu však není kádrování věřících, neboť vnitřní postoj k víře je neměřitelný, nýbrž to, zda hrozí Svědkům Jehovovým v domovském státě postih, a pokud ano, zda lze stěžovatele považovat za praktikujícího věřícího. Na tyto klíčové otázky však napadený rozsudek neodpovídá. Stěžovateli nebylo prokázáno, že by si počínal jakkoliv účelově.

[5] Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti jako nepřijatelné, případně její zamítnutí. Městský soud na žalobní námitky podrobně reagoval. Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti tyto závěry zrekapituloval a ztotožnil se s nimi.

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., byť stěžovatel žádné důvody svědčící přijatelnosti jeho kasační stížnosti výslovně neuvedl. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39 (č. 933/2006 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se tedy předně zabýval tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Žalovaný i městský soud dospěli v dané věci shodně k závěru, že tvrzení stěžovatele ohledně jeho skutečné příslušnosti ke Svědkům Jehovovým nejsou věrohodná. V tomto ohledu lze předeslat, že otázkou věrohodnosti v azylovém řízení (a důsledkům případné nevěrohodnosti pro úspěšnost azylové žádosti) se již Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, a to mj. v rozsudcích ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 27. 3. 2008, čj. 4 Azs 103/2007-63, ze dne 14. 5. 2008, čj. 7 Azs 25/2008-105, ze dne 24. 7. 2008, čj. 2 Azs 49/2008-83, ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 15. 2. 2019, čj. 9 Azs 39/2019-77, ze dne 11. 11. 2019, čj. 3 Azs 94/2019-33, anebo ze dne 30. 9. 2020, čj. 2 Azs 165/2019-57, či v usnesení ze dne 3. 9. 2009, čj. 7 Azs 63/2009-96.

[9] Stěžovatel v nynější věci zpochybňuje právě závěry o věrohodnosti jeho tvrzení. V tomto ohledu však nijak konkrétně nevymezil, v čem by kasační stížnost (týkající se otázek již judikovaných ze strany NSS) měla svým významem podstatně přesahovat jeho vlastní zájmy. Nejvyšší správní soud takový přesah ve věci neshledal. Jak je uvedeno výše, otázkou věrohodnosti výpovědi žadatele o azyl se již judikatura zdejšího soudu v minulosti

zabývala. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen prokazovat své pronásledování (odůvodněný strach z něj) pouze svou vlastní věrohodnou výpovědí, a naopak správní orgán musí v pochybnostech shromáždit všechny dostupné důkazy, které jsou způsobilé věrohodnost výpovědi žadatele vyvrátit či zpochybnit. Věrohodnost výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu má tedy v azylovém řízení stěžejní význam. Například podle rozsudku NSS ze dne 14. 5. 2008, čj. 7 Azs 25/2008-105, platí, že *„nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona* […] *o azylu.“* Otázkou věrohodnosti výpovědi žadatele o azyl se zdejší soud zabýval také v usnesení ze dne 3. 9. 2009, čj. 7 Azs 63/2009-96, ze kterého plyne, že *„posouzení věrohodnosti skutkového příběhu žadatele o udělení mezinárodní ochrany se tak odehrává zejména na základě výpovědí, které v průběhu správního řízení učiní, neboť ohledně listinných či jiných relevantních důkazů je zpravidla v azylovém řízení nouze. Pokud je mezi jednotlivými výpověďmi znatelný rozpor či je v nich viditelná snaha o doplňování nových azylově relevantních skutečností, nelze vytýkat správnímu orgánu, že stěžovatelem uváděné skutečnosti neshledal věrohodnými“*.

[10] Městský soud v napadeném rozsudku (viz zejména bod 21 odůvodnění) v návaznosti na rozhodnutí žalovaného podrobně vyjevil, na základě jakých skutečností aproboval závěr o nevěrohodnosti tvrzení stěžovatele. Na řadu z nich stěžovatel v kasační stížnosti vůbec nereaguje. Jak již kasační soud vysvětlil ve shora odkazovaném rozsudku sp. zn. 4 Azs 71/2015, jde-li o náboženské vyznání žadatelů, je třeba *„zvážit i tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu o hloubce jeho víry, délce doby, po kterou danou víru vyznává, zapojení se do náboženského života příslušné komunity, vzít v úvahu jeho celkový prezentovaný duchovní vývoj apod. V tomto smyslu není vyloučeno ani provádění vhodných výslechů svědků a zjišťování rozsahu povědomí žadatele o příslušném náboženství, jakkoli je třeba k hodnocení výsledků takového zjišťování vždy přistupovat s nejvyšší možnou opatrností (rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2014, č. j. 5 Azs 2/2013 - 26, č. 3085/2014 Sb. NSS)“*. Přímo otázkou věrohodnosti tvrzení žadatelů týkajících se náboženského přesvědčení se pak NSS zabýval např. v usnesení ze dne 24. 2. 2022, čj. 2 Azs 234/2021-39. Stručná (shora reprodukovaná) kasační argumentace stěžovatele není v tomto ohledu dostatečná k tomu, aby soud shledal přijatelnost kasační stížnosti. Všech tvrzení a skutečností, které stěžovatel v kasační stížnosti zmiňuje, si byl městský soud vědom a v odůvodnění napadeného rozsudku je zohlednil.

[11] Ve světle uplatněné kasační argumentace lze v návaznosti na výše uvedené uzavřít, že městský soud se v projednávaném případě nedopustil žádného zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele; respektoval judikaturu, od níž se sám Nejvyšší správní soud s ohledem na okolnosti dané věci nehodlá jakkoli odchýlit. Při přezkoumávání skutkového stavu se nedopustil chyb, které by svojí povahou stály proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení; stejně tak napadený rozsudek nevykazuje žádné závažné nedostatky, jde-li o právo stěžovatele na spravedlivý proces.

[12] Nejvyšší správní soud tedy na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. bod 53 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, a bod 18 usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28). Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. dubna 2023

Milan Podhrázký
předseda senátu